

369. KÁROLYI MIHÁLY A FRANCIA KÜLÜGYMINISZTERIUMHOZ

(Párizs, 1947. november 21.)

En exprimant ses compliments empressés au Ministère des Affaires Étrangères la Légation de Hongrie a l'honneur d'ordre de son Gouvernement, de Le prier de bien vouloir lui transmettre les lois et les décrets français relatifs á la défense juridique pénale des institutions démocratiques et constitutionnelles de la France.

En espérant que cette demande aura une suite favorable et rapide, la Légation de Hongrie a l'honneur d' en exprimer au Ministère des Affaires Étrangères ses meilleurs remerciements anticipés.¹

MOL XIX-J-30-a 18. doboz (fogalmazvány)

*

A magyar követség - szívélyes üdvözetét küldve a Külügyminisztériumnak - kormánya rendelkezése alapján tisztelettel kéri, hogy szíveskedjék eljuttatni hozzá a Franciaország demokratikus és alkotmányos intézményeinek büntetőjogi védelmére vonatkozó francia törvényeket és rendelkezéseket.

Remélve, hogy kérése kedvező és gyors választ nyer, a magyar követség előre is köszönetét fejezi ki.¹

¹ A levél előzménye a magyar KÜM november 10-i levele, amely felszólítja a követséget, hogy sürgősen terjessze fel a fenti tárgyú francia törvényeket.

370. RÉVAI JÓZSEF KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1947. november 21.)

Igen tisztelt Elnök Úr!

Kedves Barátom!

Mindenekelőtt bocsánatot kérek, hogy legutolsó levélváltásunk óta hónapok teltek el, és csak most jelentkezem újra. Hosszú hallgatásom oka részben betegség, részben a lengyelországi konferencia,¹ részben rengeteg elfoglaltságom.

Most sem akarok bővebben írni, mert hallom, hogy nemsokára Pesten leszel. Remélem akkor alaposan megbeszélhetjük és megbeszélheted másokkal is a problémákat.

Mégis engeddd meg, hogy legalább néhány fő kérdésre, melyekről Eriknek szóló leveledben² írtál, kitérjek.

Az alapkérdés, melyet ismételten felvetsz: vajon helyes-e a nyugati orientációjú magyar politikai csoportok, elsősorban a Pfeiffer-párt ellen „tűzzel-vassal” fellépni, nem jár-e ez azzal, hogy a Nyugat felé még nyitva álló ajtók is bezárulnak előttünk? Leveleidből látom, hogy bár Te csak felveted objektíven a magyar politika két variánsának kérdését, máris kételyeid vannak az egyik variáns helyességét illetően.

Hadd hívjam fel mindenekelőtt a figyelmedet arra, hogy egyáltalán nem léptünk fel általában a Nyugat felé nézegető ellenzéki csoportok ellen, hanem csak a Pfeiffer-párt ellen. És ennek elsősorban belpolitikai okai voltak. Nem kell magyaráznom, hogy a Pfeiffer-párt gyülekezőhelye volt a horthysta-fasiszta reakciónak, veszélyes és bizony nem könnyű gazdasági helyzetünkben egyre veszélyesebbé váló demagógiát folytattak szerte az országban, úgyhogy mindenféle külpolitikától függetlenül meg kellett fékeznünk ennek az ellenforradalmi gócpontnak a tevékenységét. Márpedig Te tudod legjobb

ban, hogy egy ilyen bandát megszelídíteni nem lehet, csak eltaposni. A mi tapasztalunk szerint pedig az eltaposást sokkal jobb, ha nem kávéskanalanként adagoljuk, hanem egyszerre. Lehetséges, hogy ez az eljárásunk megnehezíti a magyar demokrácia helyzetét Nyugaton. De engedd meg, hogy felhívjam rá a figyelmedet, hogy az a megkülönböztetés, amit eddig velünk tettek Nyugaton Jugoszlávia, Bulgária, Románia rovására, nem utolsósorban azért történt, mert mind mostanáig „nem adták fel Magyarországot”, más szóval: reménykedtek és bíztak abban, hogy a mi demokráciánk nem tér rá Kelet-Európa népi demokráciáinak útjára sem belpolitikai, sem gazdasági, sem külpolitikai téren. Továbbra is kiérdemelni ezt a „megkülönböztetett bánásmódot” Bidault és a többiek részéről csak azon az áron lett volna lehetséges, hogy mi, magyarok továbbra is egy helyben topogunk, továbbra is fenntartjuk azt a látszatot, hogy mi „jobbak vagyunk”, mint a jugoszlávok, hogy mi „nem veszünk el” az imperialisták számára stb., stb. Nem kell hangsúlyoznom, hogy ezen az áron nem óhajtuk, hogy megkülönböztetetten bánjanak velünk Párizsban, Londonban vagy Washingtonban.

Engedd meg, hogy felhívjam figyelmedet egy bizonyos ellentmondásra a saját álláspontodban. Egyrészt üdvözlöd, sürgeted és helyesled a belgrádi és a bukaresti utat, másrészt a nyugati ajtók nyitva hagyása szempontjából talán túl elsiertetnek érzed a Pfeifferék elleni radikális eljárásunkat. Nagyon kérek, ne feledd el, hogy Titóék növekvő bizalma a magyar demokrácia iránt – és e bizalom nélkül a belgrádi út nem történhetett volna meg – egyenes következménye belpolitikánk, gazdaságpolitikánk demokratizálódásának a választások óta és nem utolsósorban annak, hogy a magyar demokrácia erőt és erélyt mutatott és mutat belső ellenségei és különösen az amerikai imperializmus prononszírozott ügynökeivel szemben. Kérek ne felejtse el, hogy a lengyelországi kommunista értekezlet óta különösen Jugoszlávia, Románia, de Moszkva is nem utolsósorban azon mérik le a magyar demokrácia belső erejét és szilárdságát, tehát megbízhatóságát – és tegyük hozzá szövetségképességét –, hogy vajon van-e erőnk felszámolni az 5. hadosztályt. Pfeifferék tolerálása annak az érdekében, hogy ne zárjuk be a Nyugat felé nyíló ajtókat, egyben azt jelentette volna, hogy a szomszédainknak irányunkban erősödő bizalma és barátsága újra bizalmatlanságnak és kétkedésnek adott volna helyet azt illetően, hogy milyen úton jár az új Magyarország.

Ez a dolog elvi része. Én azt hiszem, hogy bármiképpen ártott is Bulgáriának a Petkov-ügy Nyugaton, nekünk nem szabad elhatárolnunk magunkat még Bulgáriától sem, mondván, hogy nálunk „ilyesmi nem történhetik”. Ez persze nem jelenti, hogy nem szabad rámutatnunk, hogy a Pfeiffer-ügy nem Petkov-ügy. Elvégre Pfeiffert nem végezték ki. Arra is utalhatunk, hogy nálunk igenis van ellenzék és még az MRP felé is rámutathatsz arra, hogy van magyar MRP; Barankovicsék, akiknek a hajuk szála sem görbül meg. Mi igenis törünk ellenzékot, csak fasiszta ellenzékot nem. Az is helyes, hogy a francia-magyar, sőt a magyar-angol kulturális egyezmény megkötését nem szabad elejtenünk. Nincsenek illúzióim aziránt, hogy a francia hivatalos politika e kulturális egyezmények kedvéért hajlandó lesz bennünket megkülönböztetett bánásmódban részesíteni Délkelet-Európa többi demokráciáival szemben, mégis használjunk ki minden lehetőséget annak bizonyítására, hogy mi nem akarunk izolálódni a Nyugattól, és hogy nem mi vagyunk azok, akik az ajtókat becsapjuk.

Engedd meg, hogy abban is kételkedjem, hogy vajon segítünk-e a nyugati baloldalnak a magyar reakciós ellenzék tolerálásával. Nézetem szerint ezzel nem a nyugati baloldalnak segítünk, hanem a nyugati jobboldalnak, mert azt a hitet keltjük benne, hogy Magyarországra még számítani lehet mint hídfőre szomszédai ellen. Egyik leveledben felveted, javasolod, hogy a magyar sajtó ne támadja a vezető francia politikusokat. Ez nyilván Ramadier-ra, Leon Blumra s a mi párt-sajtónkra vonatkozik, mert hiszen más la-

pok, mint a mieink, nemigen támadják őket. Kérlek gondold meg, hogy helyes volna-e azért a sovány reményért, hogy talán a hivatalos francia politika nem sorol bennünket egy kategóriába Titóékkel és Grozáékkal (bár nem tudom, miért kellene erre törekednünk), lemondjunk-e a magyar munkástömegek helyes internacionális neveléséről a francia fejlődés megmagyarázásával és megvilágításával? Ha mi a magyar munkásnak nem mondjuk meg nyíltan, hogy az a politika, amit Ramadier és Blum folytat, pontos megismétlése a német szociáldemokrácia politikájának a fasizmus hatalomra jutása előtt, akkor nem tudunk itthon küzdeni a jobboldali tendenciák ellen a magyar munkásmozgalomban és a magyar szociáldemokrata pártban. Pedig ez a küzdelem nemcsak a mi pártunk, hanem az egész magyar demokrácia érdeke. Hadd jegyezzem meg még azt is, hogy csak ezzel a politikával tudtuk megszerezni a jugoszlávok és a románok támogatását a cseh-magyar kontraverzsiók kérdésében.

Tudom, hogy a belső magyar fejlődés megnehezíti a Te diplomáciai munkádat Párizsban és bizonyos izoláltságra vezet, de sajnos olyan szükségességekről van szó, hogy ezen alapvetően változtatni aligha lehet.

Persze mi sem zárjuk ki azt a lehetőséget, hogy Londonban talán mégis létrejön valamiféle megegyezés, de azt hisszük, hogy ezt a megegyezést nem azzal kell előmozdítani, hogy az 5. hadoszlopot itthon toleráljuk. Hadd hívjam fel figyelmedet arra, hogy a lengyelországi kommunista értekezlet határozatainak aláírói között a Szovjetunió kommunista pártja is szerepel. A Szovjetunió nyilván akar megegyezést, de nem müncheni alapon. A mi belpolitikánk antimünchenista belpolitika. De ez korántsem jelenti, hogy a fasizmus felszámolása után a többi demokratikus pártokkal való együttműködésről lemondunk. Ellenkezőleg, Pfeifferék felszámolásával a koalíció megszilárdulóban van, és a szociáldemokrata pártban is erősödik a baloldali irányzat. Néhány hónappal ezelőtt a Kisgazdapártban és a Szociáldemokrata Pártban is úgy látszott, mintha a jobboldalnak sikerülne gátszakadást előidéznie. Erről ma szó sincs, a Kisgazdapártban a baloldali vezeték megszilárdult, a Szociáldemokrata Pártban a jobboldal defenzívába szorult.

Remélem mindezekről nemsokára személyesen beszélhetünk. Holnap én is Bukarestbe utazom a magyar kormányküldöttséggel, és remélem, jó munkát fogunk végezni. De újra kérlek, vedd figyelembe, hogy ennek a jó munkának az a belpolitika volt a feltétele, amit az utolsó hónapokban folytattunk.

Tiszteelő híved

PII 274. f. 10/10. 6. e. (másodpéldány)

¹ Szeptember végén alakult meg a kommunista pártok politikáját összehangoló új szervezet, az ún. Kominform. Az alakuló értekezleten Révai volt az MKP egyik képviselője.

² L. e kötet 349. sz. levelét.

371. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. november 22.)

November 14-én a francia rendőrség hirtelen megszállta és átvizsgálta a Párizstól nem messze fekvő beauregard-i szovjet hazatelepítési tábort, amelyben mintegy 600 repatriálásra váró szovjet-orosz állampolgár tartózkodott. A tábor átvizsgálása alkalmával a rendőrség a hivatalos jelentések szerint két láda kézfegyvert és 3 francia állampolgárnak tekintett gyermeket „talált”. A fegyvereket lefoglalták, a gyermekeket elszállították és az egész tábort, amely eddig a párizsi szovjet-orosz nagykövetség felügyelete alatt működött, a francia rendőrség vette irányítás alá.